

vitiosus: U crkvu bismo došli da je u njoj ljepše; u njoj ljepše ne može biti kad je malo tko posjećuje, a oni koji je posjećuju nisu spremni ni oko čega se zauzeti, a najmanje sudjelovanjem u liturgijskom pjevanju.

To nas ne smije obeshrabriti. Trebamo i dalje raditi za što bolje spremanje liturgijskih slavlja, uvjereni da s pažnjom i pobožnošću izvedena liturgija (*digne, attente et devote*) i nama samima je izvor radosti i nadahnuća.

Sve Vas srdačno pozdravljam s iskrenom željom da pod Vašim vodstvom najavljeni seminar naših glazbenika pridonese većem i boljem shvaćanju vrijednosti liturgijskog pjevanja kod nas prema onoj poznatoj tvrdnji sv. Augustina: "Tko dobro i pobožno pjeva, dvaput moli".

Ivan BARTOLIĆ

## SUBOTICA – ZRENJANIN

### CRKVENO–GLAZBENI ŽIVOT U SUBOTIČKOJ I ZRENJANINSKOJ BISKUPIJI

O liturgijsko–glazbenom životu biskupije subotičke i biskupije zrenjaninske, treba reći da su u prošlosti bile na visini, i zauzimale su vodeće mjesto među biskupijama u našoj Domovini. Tim biskupijama i liturgijsko–glazbenom životu strašan udarac je zadao II. svjetski rat i poratne prilike. Poboljšanje, prvenstveno za subotičku biskupiju dolazi sa Vatikanskim saborom. Tadašnji subotički biskup, Matija Zvekanović, od početka odlazi na saborske sjednice i najviše se zauzima oko liturgijske obnove. Budući da crkvena glazba pripada liturgiji, biskup Zvekanović je uz pomoć Albe Vidakovića i tadašnjeg katedralnog regensa chorii Franje Würtha, formirao glazbeni odbor, pod naslovom *Biskupijska kantorska komisija*. Taj odbor je proučavao nove odredbe i pratio saborska zbivanja u liturgijsko–glazbenom životu i počeo je postupno provoditi nove odredbe Sabora. Kantorska komisija tiskala je ciklostilom upute, umnažala note i priređivala biskupijske tečajeve za kantore i kantorice. I sve je išlo svojim tijekom, pa čak su se već i plodovi pokazali, kada je došlo ono, što se po ljudskom nije računalo. Najprije, iznenada je umro Albe Vidaković, iza njega redom svećenici i redovnice, članovi komisije, te konačno godine 1970. i sam predstojnik Franjo Würtz. Biskup Zvekanović tada formira novu Kantorsku komisiju i postavlja na čelo mladog svećenika i novoimenovanog regensa Josipa Mioča. Godine 1971. Biskupijska kantorska komisija preformirana je u *Liturgijski odbor biskupije*, a taj odbor ima sekciju za liturgiju, sekciju za glazbu i sekciju za crkvenu umjetnost. Članovi sekcijske sami biraju pročelnike. Glazbena sekcija spomenute godine bira za pročelnika regensa Mioča, i tako, ta sekcija i danas djeluje na čelu sa svojim pročelnikom. Ukoliko se u kojoj godini netko javi za kantorske ispite, tada se unutar sekcijske formira Ispitna komisija kantora. Od g. 1971. Glazbena sekcija zalaže se da bi kantori(ce) bili što bolje upućeni i uvedeni u rad u duhu II.

Vatikanskog sabora. Sekcija je obavila popis kantora(ica) prema kvalifikaciji, zatim za zainteresirane, priređuje godišnje susrete s našim najpoznatijim crkvenim glazbenicima, te umnaža note, pogotovo za biskupijske prigodne proslave.

Može se kazati, da je liturgijsko–glazbeni život od sabora na ovomo išao, korak po korak. Što se tiče popjevaka, uglavnom se pjevaju stare, ali pomalo se poučavaju i nove. Prihvaćene su one popjevke, koje su lakšeg oblika, melodiozne i ritmički bliske. Od popjevaka uglavnom se pjevaju one, koje odgovaraju pojedinim liturgijskim činima, pa makar i ne u potpunosti, ali su u duhu liturgije. Vjernici u našim crkvama manje se poučavaju ali se zato sve više poučava prigodom vjeronauka. Zato samo djeca ili mlađi znaju novije pjesme. Scholu cantorum u pravom smislu, formirao je regens chorii, kao nastavnik glazbe u gimnaziji Paulinum ali padom broja sjemeništara gotovo ne djeluje. U našim biskupijama svećenici se ne bave aktivnim poučavanjem popjevaka. To je prepusteno uglavnom orguljašima ili katechistama. Što se tiče suradnje između svećenika i kantora(ica), može se reći da postoji, ali ipak su voditelji pjevanja prepušteni još uvijek sami sebi. Orguljaši(ce) su na raznom stupnju kvalifikacije. Imamo nekoliko solidnih orguljaša, ali dobro kvalificiranih malo, a to je radi prije spomenutih prilika u našim krajevima. U zrenjaninskoj biskupiji pjevaju se samo pučke pjesme, a u subotičkoj i zborne. Dva su dobra hrvatska zpora: katedralni zbor "Albe Vidaković", kojega vodi s. Mirjam Pandžić i novosadski zbor "Laudanti", kojega vodi Anica Nevolić. Na kraju, još jednom moram istaknuti, da su u subotičkoj biskupiji prilike specifične, ali ipak mnogo je učinjeno od sabora do danas.

Josip MIOČ

## GLAZBENI DOGAĐAJI

### ZAGREBAČKI LJETNI FESTIVAL 1992. GODINE

Sljednik bogate tradicije kulturnih manifestacija, *Zagrebački ljjetni festival* je u hrvatskoj ratnoj 1992. godini protekao u bogatom nizu raznovrsnih kulturnih priredaba zahvaljujući izvanrednoj organizaciji KONCERTNE DIREKCIJE ZAGREB. Glazbene priredbe su se odvijale u Atriju muzejskog prostora i crkvi sv. Marka na Gornjem gradu, Hrvatskom narodnom kazalištu, i u zagrebačkoj katedrali, a plesne na prostorima Gornjeg grada, Trga bana Josipa Jelačića, Studentskog centra, Maksimira, Jaruna i Samobora uz prigodne izložbe u Muzejskom prostoru na Jezuitskom trgu, a sve to u znaku Međunarodne smotre folklora.

Posebna znakovitost ovoljetnog Festivala svakako je obljetnica "750 godina ZLATNE BULE" – Povelje slobodâ građana Zagreba (koju je 16. studenog 1242. izdao hrvatsko–ugarski kralj Bela IV. proglašivši Zagreb slobodnim kraljevskim gradom) i 160. obljetnica rođenja glasovitog hrvatskog skladatelja IVANA ZAJCA.